

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Coșneanu Ion XXXXX, născut la XXXX, originar din r-nul XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.11.2019 - 13.05.2021;

Instanța de recurs: 07.06.2021 - 30.06.2021;

Instanța de recurs în anulare: 05.11.2021 - 01.12.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 13 mai 2021, Coșneanu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(1) Cod Penal, la 230 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, la 25 august 2019, orele 04:00, Coșneanu Ion, deținând permis de conducere de categoriile ”B, C, D, E”, în mod intenționat după ce în prealabil a consumat băuturi alcoolice, încalcând prevederile pct.14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 potrivit căruia - „conducătorului îi este interzis să conducă vehiculului în stare de ebrietate”, a condus autovehiculului de marca „XXXXX” cu XXXXX, unde pe traseul R-20 în preajma s. XXXXX, a comis accident rutier neînsemnat. În continuare la ora 04:05 la fața locului de către subofiterul de patrulare Negară Cristian, conducătorul auto Coșneanu Ion a fost supus testării cu alcooltestul „Drager” XXXXX seria și nr.XXXXX, constatându-se că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de Coșneanu Ion era de 0,73 mg/l, care conform prevederilor art.134¹² alin.(3) din Codul penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Coșneanu Ion în baza art.264¹ alin.(1) Cod Penal, după indicii calificativi: „Conducerea mijlocului de

transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat”.

3. Inculpatul Coșneanu Ion, a contestat cu recurs sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie achitat de comiterea infracțiunii incriminate, pe motiv că nu a comis infracțiunea.

În motivarea cererii de apel a invocat că, nu au fost acumulate probe incontestabile ce ar dovedi cu certitudine că la 25.08.2019 el ar fi condus automobilul în stare de ebrietate.

A comunicat că, fiind interogat a solicitat examinarea cauzei în absența sa și a declarat că nu el se afla la volanul automobilului, iar persoana care era vinovată a părăsit locul accidentului rutier.

De asemenea, inculpatul a susținut că nici-un martor interogat nu poate să confirme că anume el ar fi fost la volanul automobilului. Declarațiile lor sunt doar după producerea accidentului rutier, iar cu martorul Tîrșu Vasile el se află în relațiile ostile și ultimul intenționat a dat declarații mincinoase.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, recursul declarat de Coșneanu Ion a fost respins, ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a indicat că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului Coșneanu Ion care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Instanța de recurs a reținut că, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la prezenta cauză penală, care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea, instanța de recurs a notat că, deși inculpatul Coșneanu Ion la ședințele de judecată nu s-a prezentat solicitând examinarea cauzei în absența sa, iar la urmărirea penală vina nu a recunoscut-o și a refuzat să facă careva declarații, învinuirea adusă acestuia și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești prin justificarea elementelor de fapt desprinse din cumulul de probe, și anume prin declarațiile martorilor și probele scrise cercetate din materialele dosarului, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului.

Instanța de recurs, raportând motivele invocate în recurs la materialele cauzei penale, a conchis că argumentele invocate de recurent nu își găsesc confirmare în starea de fapt a prezentei cauze penale, motiv pentru care a respins solicitarea recurentului privind pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatului Coșneanu Ion.

Cu referire la argumentele inculpatului Coșneanu Ion precum că se află în relații ostile cu martorul Tîrșu Vasile și că ultimul ar fi dat intenționat declarații mincinoase împotriva sa, instanța de recurs le-a respins ca neprobate și declarative, or martorul Tîrșu Vasile a fost audiat sub jurământ fiind avertizat despre răspunderea penală ce o poartă pentru darea de declarații false. Mai mult ca atât, instanța de recurs a notat că declarațiile martorului Tîrșu Vasile au fost consecvente atât pe parcursul urmăririi penale, cât și în instanța de fond lipsind

astfel careva motive de a pune la îndoială veridicitatea acestora.

Instanța de recurs și-a întemeiat decizia de condamnare a inculpatului pentru comiterea infracțiunii incriminate atât în baza probelor administrate de către acuzatorul de stat, care au fost cercetate și examinate atât în cadrul primei instanțe, cât și în instanța de recurs, cât și cu concursul analizei faptului dacă condamnarea este justificată, „în afara oricăror dubii rezonabile” (hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18.01.1978).

5. Condamnatul Coșneanu Ion, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea hotărârii instanței de recurs cu dispunerea rejudecării cauzei din motiv că ia fost încălcat dreptul la apărare.

În motivarea cerințelor sale, recurentul a menționat că la data de 29.06.2021 a depus o cerere în cancelaria Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat termen pentru a încheia contract cu un avocat să-i apere interesele în instanța de recurs și să prezinte probe ce dovedesc ca nu a fost la volanul automobilului. Însă, instanța de recurs a ignorat cererea depusă și a examinat cauza penala la prima ședință de judecată, antrenând un avocat din oficiu și nu s-a expus pe marginea cererii depuse, prin ce ia fost încălcat dreptul la un proces de judecată echitabil și lipsit de dreptul la apărare.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art.456 Cod de procedură penală, recursul în anulare fiind supus unei verificări prealabile judecării în fond a acestuia, astfel că, instanța de recurs este obligată să îndeplinească actele procedurale preparatorii și să examineze admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în conformitate cu prevederile art.431 și 432 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de judecată, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acord cu art.453 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Reieșind din prevederile legale menționate, Colegiul atestă că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, ce cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Din textul recursului în anulare, Colegiul penal atestă că recurentul indică prezența viciului fundamental, exprimat prin faptul că ia fost încălcat dreptul la apărare la etapa examinării cauzei în recurs ordinar.

Contrar celor opiniate, Colegiul penal conchide că, motivele invocate în

recurs, nu cad sub noțiunea prevăzută de art.6 pct.44) Cod de procedură penală, conform căreia, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se înțelege o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale, or, respingerea cererii inculpatului de a-i acorda termen pentru a contracta un avocat, nu constituie o eroare de drept în sensul art.453 Cod de procedură penală și respectiv, nici viciu fundamental în sensul art.6 pct.44) Cod de procedură penală.

La caz, Colegiul penal constată că la etapa examinării cauzei în prima instanță au fost fixate un număr considerabil de ședințe de judecată, după cum urmează 19.03.2020, 05.06.2020, 24.07.2020, 30.09.2020, 31.10.2020, 02.02.2021, 19.02.2021, 09.03.2021. Mai mult ca atât, condamnatul Coșneanu Ion a depus și două cereri prin care a solicitat examinarea cauzei în absența sa (f.d.185, 194).

De asemenea, instanța de recurs în anulare evidențiază că potrivit art.16 alin.(1) Cod penal, norma materială incriminată condamnatului Coșneanu Ion, art.264¹ alin.(1) Cod Penal reprezintă o infracțiune ușoară. Iar, conform art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal subliniază că fapta reținută în sarcina condamnatului a fost săvârșită la data de 25.08.2019, termenul de prescripție a infracțiunii urmând a interveni la data de 25.08.2021. Totodată, decizia instanței de recurs ordinar fiind pronunțată la data de 30.06.2021.

Așadar, instanța de recurs în anulare conchide că condamnatul Coșneanu Ion a dispus de timp suficient pe parcursul examinării cauzei pentru a alege și contracta un avocat. Or, este evident faptul că alegațiile recurentului urmăresc un alt scop decât cel prezentat instanței.

În plus, nu pot fi reținute criticele recurentului dat fiind faptul că instanța de recurs ia asigurată asistență juridică garantată de stat condamnatului Coșneanu Ion.

Sub acest aspect, se impune și precizarea că, potrivit dispozițiilor art.4 § 2 din Protocolul 7 al Convenției, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

Astfel, recursul în anulare declarat de către condamnatul Coșneanu Ion, nu este bazat pe fapte noi sau recent descoperite și nu este invocat nici un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, ci pe dezacordul condamnării acestuia.

În acest context, Colegiul penal, menționează că din conținutul deciziei rezultă, că instanța de recurs corect a constatat fapta și circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către condamnat, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior, motivându-și concluzia de vinovăție a acestuia.

Deci, critica adusă sub aspectul încălcării dreptului la un proces echitabil prevăzut de art.6 al Convenției, și anume că ia fost încălcat dreptul la apărare, este una declarativă și care se combate prin materialele dosarului.

Astfel, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în instanța de recurs, judecătorul a îndeplinit prevederile art.351 alin.(2) pct.3) Cod de procedură penală.

Iar, celelalte alegații punctate *inter alia* în cererea de recurs, au fost făcute într-un mod sintetic, fără a avea un impact major ce ar determina Colegiul penal să constate prezența unui viciu fundamental în decizia luată de instanța de recurs.

Mai mult, odată ce art.6 din CoEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art.6§1 din CoEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

La caz, Colegiul penal constată că, hotărârea contestată nu este afectată de nici un viciu fundamental, fiind în conformitate cu prevederile legale și această hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă capătă putere de lucru judecat, ce împiedică redeschiderea acesteia.

În consecință, Colegiul penal conchide că, argumentele punctate în cererea de recurs privind încălcarea dreptului la apărare nu sunt incidente cauzei deferite judecătii, instanțele ierarhic inferioare și-au motivat just soluția adoptată, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.art.456, 432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, în cauza penală în privința lui Coșneanu Ion XXXXXX, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 04 februarie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie